

Majíles včera, dnes a zítra

Projekt č. 9

Třída: 7.G

Název „MAJÁLES“

- Název majáles patrně vznikl tak, že ke slovu máj byla připojena rádoby latinská koncovka, napodobující českolatinské (makarónské) vyjadřování středověkých scholárů (žáků, studentů).
- Tradice může sahát k rozmachu univerzit v **15. století**.
- Často pojem majáles ani v dobových pramenech nenajdeme.
- Původně je slovo majáles patrně mladší, spojené s dobou formování moderní české společnosti.

Výsady majálesů

- Majálesová oslava měla své výsady:
  - prvotní a hlavní byl průvod různě recesisticky oblečených studentů městem a volba krále (královny) majálesu
  - dalším specifikem bylo, že studentům (a později i studentkám) bylo povoleno v jediném dnu v roce bez trestu karikovat, případně zesměšňovat a kritizovat své spolužáky i učitele a vyslovovat se k dobovým poměrům a problémům

Tradiční majáles

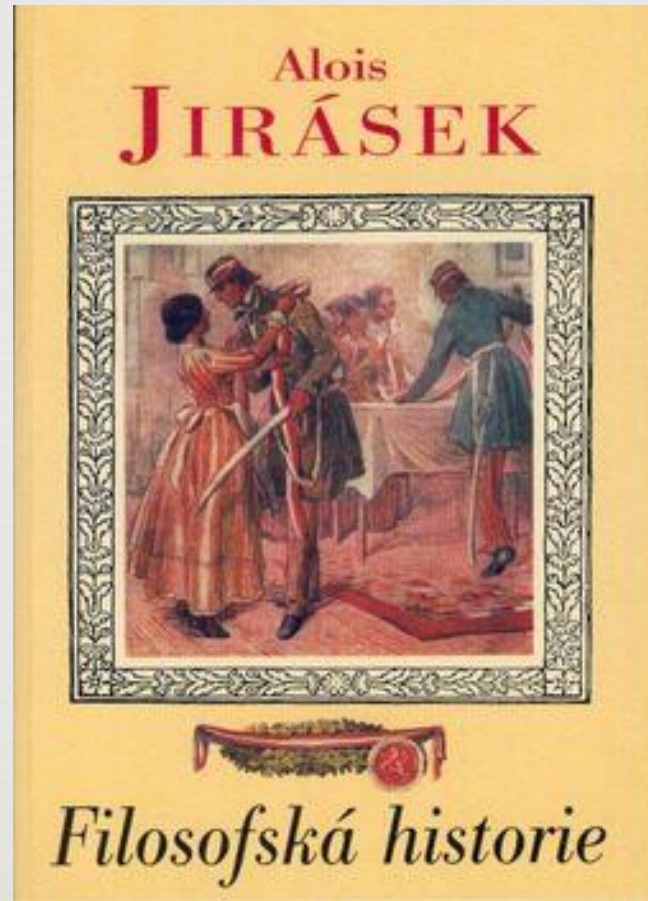
-
- Majáles byl především oslavou středoškolských a také vysokoškolských studentů.
  - Konal se vždy na počátku jara, většinou **1. května**.
    - Máj – období je obvykle spojováno s radostí, s oslavou mládeže a krás studentského života
  - V den školního volna před filipojakubskou nocí (30.dubna) se žáci i studenti vydávali pod školními prapory se svým učitelem do jarní přírody, kde zpěvem oslavovali život.

Alois Jirásek

- Pro moderní českou společnost jej popsal ***Alois Jirásek*** (1851–1930):
  - dílo *Filosofská historie* (1878)
  - děj situoval do prostředí litomyšlské gymnaziální mládeže roku 1848, která se přes dlouholeté zákazy majáles rozhodne připravit a vykonat

Filosofská historie

Moderní majáles

- V druhé polovině 19. století se majálesy staly díky Jiráskově interpretaci volnomyšlenkářským, antiklerikálním a vlasteneckým svátkem, který si přisvojili i vysokoškolští studenti.
- K této novele se pak vztahuje následná linie studentských májových slavností, která se vyznačovala značnou mírou nevázaného veselí, ale také vlastenectví, odmítání církve a stoupajícího společenského významu české inteligence.

Moderní majáles

- V době mezi dvěma světovými válkami organizování majálesů ochabovalo.
- Po 2. světové válce, v letech 1946–1947, tradici oživilí aktivní příslušníci svazácké organizace.
- Po odhalení Stalinova kultu osobnosti v roce 1956 se režim odvážil tradici majálesů znovu obnovit, ale snažil se ji držet přísně pod kontrolou.
- V rámci komunistického systému byl majáles chápán jako ideový svátek mládeže, ale jeho náplň se vytvářela „shora“.

MAJÁLES 1956

NEVYDAŘENÁ REVOLTA
ČESKOSLOVENSKÝCH STUDENTŮ

JOHN P. C. MATTHEWS

EDICE

*Krise
komunistického
systému
v Československu
1953–1957*

SVAZEK 2

Nakladatelství PRIUS

Kniha je příspěvkem k poznání průběhu a projevů krize komunistického režimu v Československu v letech 1953–1957.

Moderní majáles

- Dynamikou vývoje se však majálesy v polovině 60. let 20. století radikalizovaly a jejich průběh se ustálil na odpoledním průvodu a večerních představeních.
- V 80. letech 20. století byly alegorické průvody a pochody městem nahrazeny přehlídkami hudebních skupin.

Vyhoštění krále majálesu

- Americký básník Allen Ginsberg poprvé přiletěl do Prahy 18. února 1965 z Kuby.
- Přestože se tehdy v Československu objevil zcela neplánovaně, zanechal zde velmi výraznou stopu a byl zvolen králem majálesu.

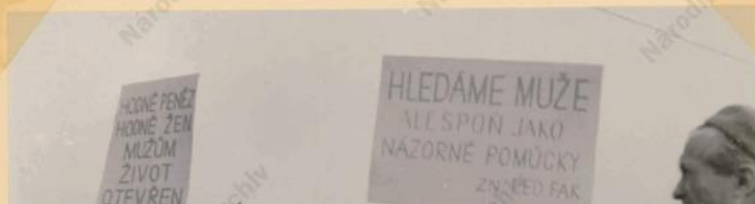

Průchod studentů Prahou v roce 1965

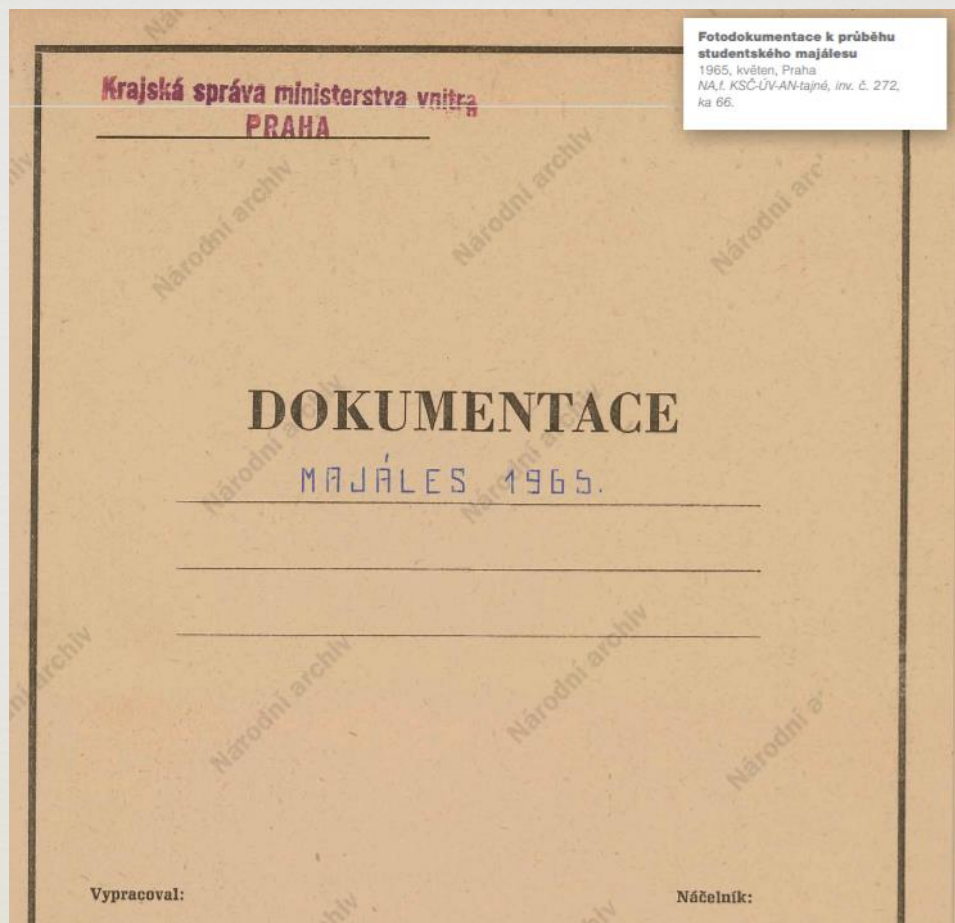

Průchod studentů Prahou v roce 1965

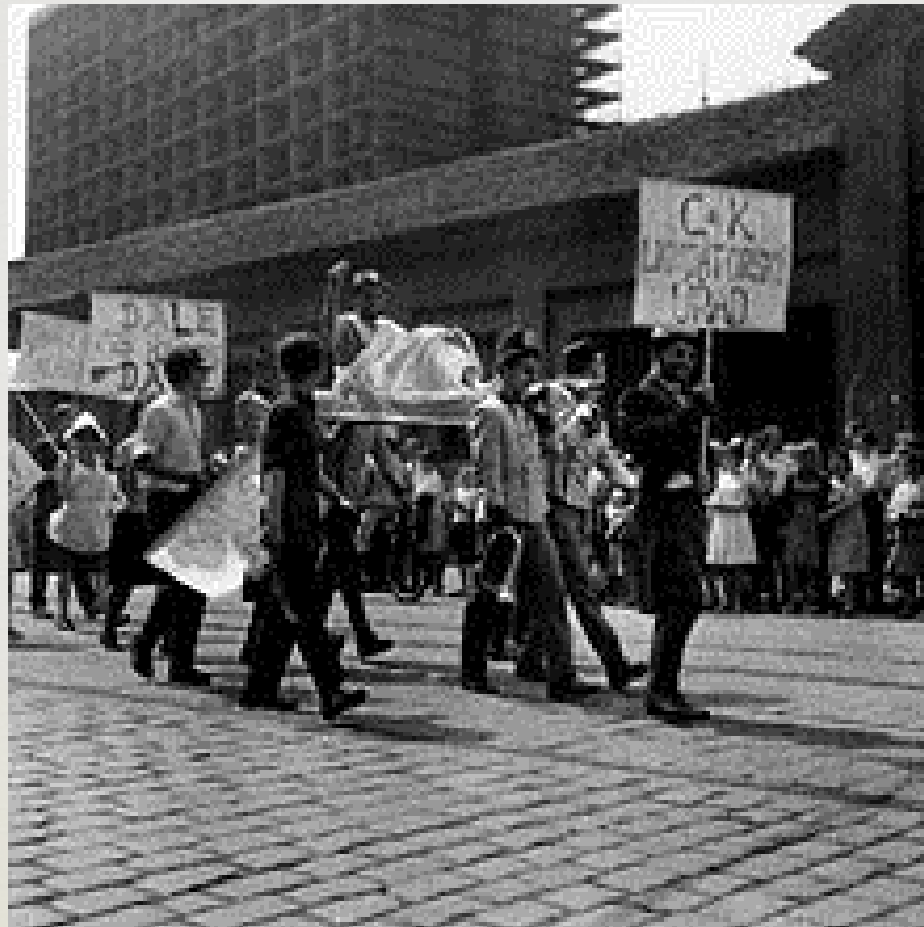

Průchod studentů Prahou v roce 1965

Průchod studentů Prahou v roce 1966

Majáles v Praze (po r. 1989)

- První porevoluční pražský majáles se konal v roce *1990*.
- Králem majálesu byl zvolen student MFF UK Milan Horák.
- Korunu převzal z rukou svého předchůdce básníka Allena Ginsberga.

Současný majáles

- Nová tradice majálesů začala vznikat roku 2004, kdy města Zlín, Brno a Olomouc uspořádala společně Moravský majáles.
- **Od roku 2005 jsou větší majálesy na území České republiky spojeny do projektu Český majáles.**
- V roce 2007 se odehrával Český majáles již v 10 městech.
- Následující rok se pak projektu zúčastnila města Praha, Brno a Plzeň.
- Od roku 2009 do oslav vstoupilo i město Hradce Králové.

Majáles Vimperk

Zdroje

- <https://fel.cvut.cz/cz/aktuality/2014/majales-tradice.pdf>
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Maj%C3%A1les>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Filosofsk%C3%A1_historie
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Bud%C4%9Bjovick%C3%BD_Maj%C3%A1les
- <https://www.ustrcr.cz/data/pdf/pamet-dejiny/pad1102/28-43.pdf>
- <https://muzeumricany.cz/studentske-nepokoje-nasi-historie/>
- <https://www.nacr.cz/wp-content/uploads/2020/08/labyrint-60-leta-04-Fotodokumentace-majales.pdf>
- <https://www.e15.cz/the-student-times/studentsky-majales-tradicni-slavnost-bez-komerce-1270407>

Děkujeme za pozornost.

Projekt č. 9

Třída: 7.G